

BRASSÓ

ELŐFIZETESI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Égész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1-10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés helyek
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

104. szám.

BRASSO, Csütörtök, szeptember 10-én.

I-só évfolyam 1885.

Az oláh forradalmi felhívás és a szászok proklamációja.

I.

Hazánk államéletének tengerén, a nemzeti kérdés által felkorbácsolt hullámok tájékozó volta kétségtelen bizonyítéka annak, hogy államéletünk tengere mind nyughatatlanabb kezd lenni.

A nemzetiségek, melyek velünk magyarokkal e hazában békés csendben és egyetértésben élni volnának hivatva, évszázadok óta szeparatistikus tendenciákat, ellenszenvet tápláltak velünk szemben, vonzalmunkat hidegséggel, szeretetünket gyűlölettel viszonyozták, intézményeinket lenézték és a külföld előtt ócsárolták; s ha mi ezen eljárásukat barátságosan szemökre hánytuk, ezt gyengeségünknek tulajdonították.

Pedig az nem gyengeség, hanem türelmesség volt, az erős, a hatalmas türelme, melyet a gyengével szemben sokszor igen is sokáig tanusítani szokott.

Midőn végre évszázadok múlva, az újabb időben a magyar társadalom öntudatra ébredt és átlátni kezdé, hogy ezen idegen nemzetiségek rendszeresen és titokban a magyar nemzet népe, nyelve és vagyona ellen tör, és öntudatára jutott annak, hogy a szász és román vesztükre törni készül, a társadalom tömörülni kezdett, közművelődési egyleteket kezdett alakítani, hogy „megmentse és megtartsa nemzetünknek népben, nyelvben és vagyonban azt, ami megmenethető és megtartható”, és társadalmunk ezen nyílt tömörülését ismét gyengeségünknek nézték az idegen nemzetiségek, mert az általuk szított és ellenünk irányuló gyűlöletük, izgatásaik és kitérőseik megszüntetése érdekében nem fordultunk az államhoz, a kormányhoz.

De ha a magyar társadalom még akkor sem folyamosodik az államhatalomhoz és kormányhoz, mikor a szászok és románok a haza, a nemzet, az alkotmány, az állameszme ellen izgatnak, és nem követte épen a szászok és románok példáját, kik minden alkalommal az államhatalmat is hívták segítségül, a magyar társadalom ezen eljárása újabban is csak annak bizonyítékát adja, hogy a magyar társadalom nem gyenge és nem gyáva, mert érzi és tudja, hogy önerején, saját bátorságával is képes ellentánni minden ellenséges áramlat-

nak, mert biztos tudatában van annak, hogy oly ellenfelet legyőzni mindig képes lesz.

A magyar birodalom önébredése, azon nyílt kijelentése, hogy tudja és ismeri azon veszélyt, mely az idegen nemzetiségekben rejlik és hogy kész azoknak gátat vetni, és a kultur-egylet megalapítása, mindmégannyi jogos és önvédelmi, a társadalmi együttlét, a békés haladást biztosítani célzó intézkedések lázas izgatottságba hozták szász és román polgártársainkat.

Izgatottságba hozták, mert ők itt nem a békés együttlétet s testvéri szeretetet, hanem a szupremáciát, a leigázást gyakorolni akarnak velünk szemben, kik itt nekik is hazát és jólétet alapítottunk. És ezen lázas izgatottság egyik hitvány és a szó szoros értelmében legaljasabb nyilvánulását képezi azon román lázító felhívás, mely e lapokban ismertette lett és a mely Romániából lett ide beküldve.

Magával a nyílt forradalomra és lázadásra, rablásra és gyújtogatásra izgató felhívással s annak tartalmával foglalkozni nem akarunk, mert ezen felhívás egyebet nem tartalmaz, mint dokumentálását, igazolványát azon hőstetteknek, melyekről a románok a Hóra és Kloska-, az 1848-iki és más időkről ismeretesek.

Minnek tehát a tartalommal foglalkozni, mikor köztudatu, hogy az erdélyi oláh legnagyobb vitésége mindig abban állott, mire ezen felhívás az oláhokat buzditja, és mikor vezetőik is soha egyébre mint orvátmadásra, rablásra, gyújtogatásra tanítani sem tudták őket, — őket, kiknek sokkal nagyobb szükségük lett volna egy kis műveltséget, tudományt, nyíltságot és bátorságot tanulni.

Itt csak magára a tényre, hogy ily lázadásra való alattomos felhívás megjelenhetett, akarunk reflektálni és konstatálni, hogy soha rosszabb szolgálatot az oláhoknak és jobb szolgálatot nekünk senki sem tehetett, mint tettek a felhívás gaz szerzői; mert ezen felhívás tudunkra adja és ismét emlékeztetünkbe hívja azt, hogy az oláh itt nálunk mire képes és mit várhatunk tőle, s mert még kellő időben módot ad nekünk vigyázni és minden orvátmadót torkon ragadni.

Mi hiszszük és egy perczig sem kételkedünk abban, hogy ezen elvetemedett felhívás Romániában — és tán épen erdélyi románok által ké-

szítve — a mi románjaink nagy részének, sőt itteni erdélyi vezéreinek kiválólag inyére van, s ezt igazolja az, hogy a felhívás, mely valószínűleg a vezérferfiak címére adressálva jött be, itt a hazában saját postánkon ezen vezérferfiak által terjesztetett és küldetett szét mindenfelé.

A gyanu tehát közel fekszik azon feltetésre, hogy erdélyi oláhjaink ezen felhívással egyetértének, és ezen gyanut nagyban fokozza az, hogy habár ezen felhívás már napokkal ezelőtt megjelent, mindeddig nem akadt e hazában egyetlen intelligens oláh ember, ki nyíltan felhívta volna nemzetiségbeliét, hogy egy kibocsátandó nyilatkozatban azon felhívást megbélyegezzék és attól minden szolidaritást megtagadjanak.

Ha azt akarja oláhságunk, hogy ezen jogos gyanunk elenyésszék, tartsanak vezéreik nyílt népgyűléseket országsszerte, ott világosítsák fel saját népüket ezen felhívás alaptalan s törvénytelen volta felől és jelentsék ki, hogy azt kárhóztatva, velünk baráti kezét szorítani, velünk jóban-rosszban testvériesen osztozni akarnak; de a mig ezt nem teszik, ne várják, hogy ezután másként, mint gyanus szemekkel tekintsük őket.

Ennyit oláhjainkról! s most lássuk szász testvéreink nyilatkozatait.

Belföld.

A „Romania irredenta” ellen. A marosvásárhelyi törvényszék, mint a hűtlenség, lázadás stb. büntényének elbírálására hivatott forum, a bukaresti „Romania Irredenta” ismert proklamációja alkalmából köriratot intézett az erdélyrészi törvényhatóságokhoz az iránt, hogy tartsák szemmel azokat az egyéneket, kik az „Irredentával” való összeköttetés gyanújában állanak; szükség esetén házmotozást is eszközöltesse nek, az esetleg talált bűnjelkeket pedig foglalják le és az illető tetteseket elbírálás és megfenyítés végett a maros-vásárhelyi törvényszéknek szolgáltatassák át.

Magyar politikai hírek Bécsből. A „Pol. Corr.” budapesti levelezője jó forrásból kijelenti, hogy Tisza miniszterelnök ő felségével s a horvát bánnal csakis a pozsegi uti program megállapítása tárgyában értekezett. Hogy ő felsége útjában Zágrábot nem érinti, annak kétségtelen jelentősége van.

Az 1886-iki költségvetés, a fedezet egy részének kivételével, már meg van állapítva. Irányeszmé az

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Mephistopheles a tudomány tőgájában.

(Írta: Radányi József.)

(Folytatás.)

És csakugyan hivatkozhatunk egy hírneves tudósra, ki ezen eshetőséget megjósolja. neve Thomson. Ő a Mayer-féle hőség-elméletből kiindulva, mely szerint a hő mozgásba, a mozgás pedig hőbe megy át, azon következtetésre jut, hogy egykor, ha a világtestek minden melegüket a világűrbe kisugározták, s minden hőmérsék kiegyenlítve lesz, általános mozgási csend álland be. Mit jelent ez? A világ-aether megmerevül, az égi testek mozdulatlanul egy helyben maradnak, szóval a nagy óramű megáll, következéské az erők megsemmisülnek, azaz: a materia kisenved, — az universum meghal. Quod erat demonstrandum... Ime, az egyensúly halált, nem pedig mint a materialisták megfordítva tanítják, örök életet jelent.

Erős támaszt nyer Thomson fenti elmélete a nagytekintélyű Secchinek következő nyilatkozatában: „A világ bizonyos időben teremtetett, tehát nem örök; mert ha öröktől fogva létezett, akkor, miután minden feszesítő az egyensúly állapotára törekszik, a folytonos előátváltozásnál valamennyi feszesítő már elérte volna az egyensúly állapotát, és semmi

világtűnemény többé nem volna lehetséges, azaz: a világ már nem léteznék. Ha tehát mégis létezik, azért létezik, mert nem öröktől fogva van mozgásban, hanem csakis bizonyos idő óta. Mihelyt azonban az erők különbözősége, a min t. i. a természet valamennyi jelenségei alapulnak, megszűnik, a világnak is vége lesz. Ezen erőknek, bármi legyen lényegük, volt kezdetük; önmaguktól nem bírhatták azt, tehát kívülről vették, vagyis megkapták az egyedül Levőtől, tőle, ki egyedül vagyon saját erejéből és szükségképen.”

Miután bemutattuk Thomsonnal az égi testek halálát, lássuk most dr. Falb-bal azoknak végpusztulását és egyidejűleges feltámadását. Ezen széles körökben ismert osztrák csillagász egészen ellenkező hatást tulajdonít a melegkisugárzásnak, s imígy vélekedik: Valamint a gőz nagyobbodó hőfok mellett mind inkább kiterjedni törekszik, s mind erősebb nyomást gyakorol az üst oldalaira, épen úgy az aether is. Az aethernek ezen nyomása, mely nem egyébből, mint az aether-részekék rezgéséből áll, okozza egyáltalán az égitestek kölcsönös vonzerejét, és így minél melegebb lesz az aether, annál erősebben nyomja az égitesteket egymás felé. Ennélfogva, ha egykor az égitestek oda jutnak, hogy egymásra hullva, utoljára még csak ketten állanak egymással szemben, úgy az aether oly hatalmas erővel löki egyiket a másikhoz, hogy az

összeütközés épen annyi meleget hoz létre, a mennyi szükséges az egyesült tömegeknek ismét gőzállapotba való átvitelére, s illetve a dolgok új körfutásának előidézésére. „A világok végromlása a világok kezdete!”

Feltéve, hogy tényleg úgy lesz, mint dr. Falb kigondolta; ez esetben kérdjük: minő egyensulya az erőknek az, ha az aether feszereje addig lökdösi egymáshoz az égitesteket, míg utoljára egyetlen-egy sem marad fen, s ez által véget vet a világ jelenlegi rendjének? —

Egyébiránt ezen Falb-féle hypothesis a bírálatot nem állja ki, mert 1-ször nem lehet belátni azt, miért válik gőzzé épen csak a két utolsó — elképzelhetlen nagyságu — égitest a szörnyű összeütközésnél, a többi pedig a hason egyes összeütközéseknél megmarad in statu quo; mert 2-ször az összes Napokból kisugárzó hőnek felhalmozódása a világűrben, ugyszólva egy rengeteg reservoirba, csak úgy volna érthető, ha a hő valami finom anyagból állana; de a modern physika tana szerint nem anyag, hanem — mint fennebb láttuk — oly természeti erő, melyet az aether parányok rezgése idéz elő.

Megcáfolva lévén ekként egyik cardinális dogmájuk, lássuk két nevezetes ember nyilatkozatát, mire oly nagy pathosszal hivatkoznak.

(Folytatása következik.)

volt, hogy a kiadások az 1885-ki méreteket meg ne haladják, a mérleg kedvezőlenebb ne legyen, s kivált az egyensúly a rendes bevételek és kiadások közt megmaradjon. — A budget mellett még a télen a parlament elé kerülnek: a büntető eljárásra, mezői rendőrségre, állatorvosokra s az öt éves mandátumra vonatkozó törvényjavaslatok.

Külföld.

A spanyol-német konfliktus. Solms gróf követ értekezvén Canovas kormányelnökkel, kijelenté, hogy fölhatalmazva érzi magát annak kinyilatkoztatására, hogy a német kormány alig tartja szükségesnek megjegyezni, hogy a Yap-szigetén történtek, valamint a német ágyunaszád parancsnokának eljárása nem praejudikálnak a jogi kérdésnek, mert bizonyosnak tekinthető, hogy ha Németországnak tudomása lett volna Spanyolországnak a Karolina-szigeteket illetőleg támasztott igényeiről, megegyezés létrejöveteleig a birtokba vételt célzó bármely intézkedést már eleve megakadályozott volna. A sziget megszállása meg sem történik, ha ama félreeső vidékkel összeköttetés létezett volna.

Madridban szept. 7-én a király elnökiere alatt tartott minisztertanácsban Canovas del Castillo miniszterelnök kijelenté, hogy a tárgyalások folytatásához határozottan meg kell követelni, hogy a németek vonuljanak el a Karolina-szigetéről és azokat a spanyolok szállják meg. Ellenkező esetben Spanyolország kénytelen volna ultimatumot intézni Németországhoz.

A hírlapok oda nyilatkoznak, hogy Spanyolországnak semmiféle elégtételt sem szabad adnia Németország részére. Minden spanyol szívesebben fogadja a háborút a megaláztatásnál. A képviselők és a szenátorok, akár a többség, akár az ellenzék hívei szintén följajlanlják a kormánynak az erkölcsi támogatást. — Madridban jelenleg nyugalom van.

A hírlapok szerint azon két portyázó hajónak, melyek nemrég Yap szigetére indultak, az a feladatuk, hogy a Karolina-szigeteket fegyveres erővel vegyék vissza a németektől.

Brassómege az országos kiállításon.

VIII.

Ezen csoportban Brassómege kiváló helyet foglal el. Az ország összes kiállítóinak száma e csoportban 120, a kik közül esik a fővárosra 37 kiállító s így az egész országra marad 83. Ezek közül Brassómege 7 kiállítóval szerepel, többel, mint bármely megye általában s az iparnak összes kiállítók tizegyedrészre. A vegyészeti ipar tehát Brassómege egyik fontos része. Képviselve van tőlünk ez ipar minden főbb ága.

Első helyen áll az „Első magyar kőolaj- és kocsikenőcs-gyár.” Magyarországon ez volt az első e szakba vágó gyártelep, mely ma rangra, termékeinek minőségére nézve is első helyen áll. A gyár ma már szűrőkkel s nyolcz munkással dolgozik, a mi nem sok ugyan, de tekintve a nagy konkurrencziát, bizony elég. Termékei kitűnők s minden tekintetben versenyképesek. Ezt leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy az 1879-iki székes-fehérvári kiállításon bronz-érmet nyert.

E gyár kiállított igen szépen finomított kőolajat s szakférfiak által igen jónak elismert kocsikenőcsöt. Különösen ez utóbbi előállítása képezi a gyár főerde-

mét, ebben a kezdeményezés e gyaré, melynek terménei igen szép kivíteli czikket képeznek.

Gmeiner Gyula kőolajárus, petroleumgyáraink legjobbjai közül való. A kőolajnak nagybani gyártását 1879-ben ő kezdette meg. Gyártelepe nem nagyobb az előbbinél, habár átlag 15 munkást foglalkoztat is. Ő is gőz- és légszivattyukkal, valamint szűrőkazánal dolgozik. Évi kőolaj termelés harmincz ezer métermázsa. A kőolajon kívül előállítja, — s ki is állította — ennek mellékterményeit s itt különösen a ligiont. —

Sokkal kisebb ezen gyáraknál Joanides K. G. petroleum-gyára, mely csak 1884-ben alapított s évenként 12000 métermázsat termel; kiállított szépen finomított kőolajat; hasonlóképp Popp B. György gyártelepe, mely bár 1868-ban alapított s 1873-ban a bécsi világkiállításon elismerő oklevelet nyert, még sem bir annyira emelkedni; évi termelése csak 15000 métermázsa. Kiállított szintén tiszta petroleumot. Por és Leitinger — Tömös — gyára, mint a kiállítók igazolja, főszlyt nem annyira a kőolaj, mint inkább a többi ásványolaj-termékek, mint ligion, benzín s kenőolaj előállítására fordít. A telep egyike az ismertebbeknek, — alapított 1881-ben — dolgozik átlag 10 munkással, hat szűrővel s két tisztítókazánal. Évi termelése 12000 métermázsa.

Ha előbb keveseltük ezen termelési mennyiséget, egész ellenkezőleg kell itt gondolkoznunk. E gyár terméke a petroleum kivételével — nem oly általánosan használt, mint a kőolaj, — tehát e mennyiség kielégítő.

Ezek volnának Brassómege főbb petroleum-finomító gyárai. Nyers anyagukat ezen gyárak kivétel nélkül a szomszéd Romániából kapják s épen ez teszi lehetővé a telepek gyors emelkedését s ez az előnye Brassó városának. Ugy számukkal, a termelt anyag kitűnő minőségével s mennyiségével teljesen meg lehetünk elégedve, s ezt annyival is inkább mert petroleum-finomítás tekintetében Brassó az ország bármely városával szemben fölényben áll.

A vegyészeti csoportban igen nagy fontossággal bir a hamuzsir — gyártás. Ez különösen — mint már említettük — az ország erdős vidékein virágzik.

Brassónak is van egy igen tekintélyes hamuzsir gyára, mely évenként 1200 métermázsat termel, 20 munkással dolgozik s különösen Ausztriába exportál. E gyár s kiállító Hessheimer I. L. és A. brassai első rendű kereskedő, a ki kitűnő gyártmányával már a párisi és bécsi világkiállításon nyert kitüntetést. Ez alkalommal is hamuzsirt állított ki.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az egész ország hamuzsir-kivitéle 6221 métermázsa s ebben is Brassómege egyedül legalább annak hatodával szerepel, — hogy míg az országba általában nagyobb a behozatal, nálunk túlnyomó a kivitel, csak panaszra lehet okunk, a miért ezen iparcikk nagyobb termelésnek nem örvend.

Hátra volna meg e csoportban az enyvggyártás. Az enyvggyártás hazánkban még távolról sem áll a megkívánt fokon. Oka ennek a faipar kis mére. A mily arányban fog növekedni a faipar, ép oly mértékben növekedik az enyvggyártás. Ez is képviselve van Brassó részéről a kiállításon, még pedig igen szép és tiszta, finom táblás asztalos enyv által. Kiállította Schmidt Albert enyvggyáros.

E gyár 1844-ben alapítottván, évenként 300 métermázsa oly enyvtermel, mely már a bécsi kiállításon is elismerő oklevelet nyert. Terméke keregett kivíteli czikk Romániába s épen ez ad neki fontosságot.

A szebeni Landtag.

(Folytatás.)

Nem hallgathatjuk felséged előtt el, hogy büszkén tekint Erdélynek nemessége és polgársága eme vívmányokra, melyeket alaptörvényeinkben gyökerező természeténél fogva, a magyar törvényhozásnak azért, hogy törvénné váljanak, a magas trón erősített meg, de ama kiváltságos osztályok, habár tisztán is látták amaz anyagi áldozatokat, a melyeket azok létesítésére okozand, polgártársaik és a közhaza érdekében önként alkottak meg, mint kezdeményezők és ajánlották fel, alkotmányos szabadság oltárán.

Egyet kell még kiemelnünk azon törvények közül, melyeket ama két országgyűlés hozott, ez az első, mely az ugyanazon évi pozsonyi VII. t.-czikkel együtt a magyar korona külön állott két részének egyesületét rendeli, mely egyesülésnek áldásaitól mi jelenleg megvagyunk fosztva, már pedig ama törvények teljes erővel birnak, mert hozatalukkor minálunk semmi olynemű mozgalom nem létezett, mely azoknak érvénységét megingathatná, és ama törvényeket nem úgy rögtönzött szabályok szerint választott, hanem százados gyakorlat által szentesített törvények alapján összehívott törvényhozó-testület magának felséged dicsőn uralkodó nagybátya V. Ferdinánknak fejedelmi kezdeményezése folytán alkotta. Miután éppen az unió a király: proposícióknak egyike volt.

Megerősítették a törv. fejedelem által törvény szabta módon történt. A formások megszégésének különösen a házara oly fontos unióról szóló törvényeket illetőleg, még csak árnyéka sincs.

És az 48-iki törvények nagyobb, részint nem is új ismeretlen eszményképek után törekednek, de a szabad fejlődés útján természetesen következő intézményeket létesítének, melyeket századunk felvilágosítási szelleme már most a vonakodó államokra is reá erőszakolt. Jelesen pedig az unióval szóló törvényezikkek szent-István birodalmának két alkotórésze egyesülését mondhatták ki, melyeket századokon át egy áltamtestet képeztek, melyeket csak is az idő viszonytagsága miatt szakadtak el egymástól, melyek ismételve hozott törvények, országgyűlési határozatok és országos bizottmányi munkálatok tanubizonyossága szerint, soha sem is mondtak le a viszont egyesülés reményéről, és magokat mindig ugyanazon szt.-korona tagjainak tekintették. Így az 1848. törvényesen összehozott országgyűlés valamint egyfelől az urbér megszűntetésével és közteherviselés kimondásával és épen addig jogosult osztályok kezdeményezése folytán, az emberi jogok iránti tartozását fizette le, úgy az unió törvénynek fejedelmi előterjesztés utáni meghozásában nemzet és fejedelemnek egy hosszú időn áthuzódott közös ohajtását valósította.

Mig azonban mi a jogra hivatkozunk, mert megvagyunk arról győződve, hogy egyedüli helyes kapocs fejedelem és alattvalók között, vannak felségednek tanácsosai, kik a jogeljátszás elméletét mondják magokénak, mig mi a törvényt idézzük, mert megvagyunk győződve föllle, hogy az minden állam intézmény leg-

„Jó könyvek.”

(Vége.)

Szórakoztatni akar, de úgy, hogy épüljenek belőle, ismeretterjesztő is, de tudományos szag nélkül. Ép ezért üdvözljük a történelmi kongresszuson hangoztatott eszmét: történelmet a népnek. Üdvözljük az eszmét, de nem mint újat. a „Jó könyvek” szerkesztősége már régebben megbízást adott három jeles költőknek, a magyar történelem nagy alakjainak népszerű s költői megismertetésére. Mert csak igazi költő dalolhat, vagy beszélhet a népnek igazságos Mátyás, Nagy Lajos, s a kegyes Szent Istvánról. Mégis a „Jó könyvek” érdekében ujjlag üdvözljük azt a történetíró, ki képességet érez magában költőileg lenni történész.

Jókai, midőn a „Jó könyvek” keletkezésének idejében s ebben az ügyben az írók enquetteiroztak, rámutatott a gyűlésterem hatalmas zöld asztalára mondván: „Urak, mindaddig él és virágzik a régi ponyva, mig ezt az asztalt tele nem rakhatjuk olyan ponyva-irodalmi termékekkel, a melyeket mi írunk. De mi is nagyobb buzgalommal mint bármi mást.”

Nos, az ujonnan megjelent nyolcz füzet, ha csak egy kis csücskét annak a nagy asztalnak, de becsüllettel födi be. Komoly és öntudatos munka mindegyik. Az egész csoportbanpedig tervszerűség nyilatkozik.

P. Szathmáry Károly — a vállalat szerkesztője

— például a népben nagyon is elterjedt „csúnya szájat” veszi a tollára. Beszél az „Istenkáromló Kurucz Péter”-ről, aki addig kívánja, hogy elébe üssön le a villám, — mig le is üt és le is üti.

Nemrég elhunyt jelesünk Tóth Endre utolsó munkáját, szép költői népies elbeszélését „Bokor Erzsi történeté”-t tartalmazza a csoport második füzeté. Ezt a történetet, mely olyan egyszerű s igaz mint általában a magyar nép, szívesen fogják olvasni széles Magyarország kunyhóiban, a fonókban, malom alatt. —

Szabó Endre, „Szilágyi és Hajmási” történetét dolgozta fel ékes és népies rigmusokban. Szilágyi és Hajmási alakjai oly szívesen látottak a nép körében, hogy Szabó Endre költői kidolgozásán kívül a tárgy megválasztásaért is dicséretet érdemel.

Gabányi „A rossz asszony” című művészi de a nép inye szerint való verses elbeszélésében nagy morális mag van. A rossz asszonyok tanulhatnak belőle, a jók meg élvezhetik.

Vékony Antal „A kincskeresők”-jében versben, Mayer Miksa „Elvitte az ördög” című elbeszélésében prózában beszél el a nép hangján a népnek tanulságos és érdekes történetet. László Mihály „A pokol torkában” című hosszabb elbeszélése a csoport utolsóelőtti kiadványa; érdekesség és morál dolgában, a jobbak közé tartozik ez is.

A nagy gróf komája Tolnai Lajos elbeszélése az utolsó ebben a sorozatban.

Ebből a rövidre fogott ismertetésből is látható, hogy úgy a „Jó könyvek” szerkesztősége mint kiadóhivatala azon van, mikép jobb íróink által, öntudatos és czélszerű terv szerint küzdjön a léha ártalmas ponyva ellen. De eme küzdelmében számol a művelt magyar közönség pártolására; hogy a „Jó könyvek” jól legyenek megírva s helyes irányban terjesztve: magára vállalta, s meg is felel adott programjának, de maga nem tehet mindent; a vállalat rohamos s nagyobbyszerű elterjesztésében segédkezésre hívja fel a művelt magyar közönség hivatott részét. S épp ezen czélból ezennel felkéri mindazokat, kik a vállalat iránt érdeklődnek: forduljanak a kiadóhivatalhoz (Váci utca 11. sz. a.) s a „Jó könyvek” prospectusa és jegyzéke valamint egy füzeté is ingyen és bérmentve fog címükre megküldetni.

A „Jó könyvek” legközelebbi sorozata — kiaválólag történelmi irányu művekkel — az ősszel fog megjelenni. Ugyanezen alkalomból a szerkesztőség a kiadóhivattalal egyetértve a vállalat érdekében nagyobb szabásu mozgalom megindítására készül.

Ez a kezdet. A munka csak most melegeedik neki...

B. S.

szilárdabb biztosító a legitim trónok egyedüli támasza, személy és vagyon bátorság fentartója, addig felégednek némely tanácsosai törvényeink és szerződéseink egész sorát nyitkozatták érvénytelennek. Valóban oly nagy felfogási különbség létezik ama tanácsadók és mi közöttünk, hogy mi nem vagyunk képesek felfogni, mikép vállalhatják el a felelősséget, midőn legitimitásnak, a monarchikus érzelmenek kebleikben különben igen mélyen gyökerező szálait tömegesen igyekeznek kitépni eljátszottak, szóval tettel nyilatkoztatják, és mintegy szándékosan látszanak megingatni akarni amazokkal együtt a régi elvülhetlen jogot is, melylyel felséged és legmagasabb háza a magyar koronát bírja. Nem értjük miképen képesek egy legitim nagyhatalmaságának tanácsosai elidegeníteni magoktól mindazon ősrégi elemeket, melyek századok fejlődési rendében képesek valának eme hatalmas birodalmat alkotni, azt minden fenyegető veszélyek között megoltalmazni, sőt minden viharból megerősödve tündöklő fénybe emelni feljebb, és átsapván a bizonytalan kísérletek mezejére, úgy keresik az állam életnek egészen új elemeit, csak ezután előállítandó tényezőit a birodalom alkotórészeit nagyobb felől rokonszenvvel nem kísért határozatlan és elérhetetlen czélók után törvén.

(Folytatása következik.)

Kaszinói párbeszéd

Hazaffy János ügyvéd és Saxonius Justus nyugalmazott senátor közt.

Difficile est satyram non scribere.
III.

Saxonius. Ha jól emlékszem, Cumberland herceg kizárása azért történt, mert vonakodik a hannoverai trónra való igényéről formászerűen lemondani.

Hazaffy. Ez csak mellékok; a főök, az, hogy a német kormány előre látja, miszerint a Welfek restaurálásával Hannoverában vagy Braunschweigban a birodalomban olyan darázs-fészket létesítene, mint a milyen például az ugynevezett Szászöld Magyarországon; már eddig is tapasztaltuk, mennyi zavart okoz a külföldön tartózkodó trónkövetelőre támaszkodó katolikus Welfpárt a kormánynak.

S. Ön, uram, a szászokat illetőleg tulszigorúan ítél, s engedje hozzá tennem: nem minden elfogultság nélkül! Az erdélyi szászok jogai, vagy ha tetszik szabadalmi diplomák, szerződések és országos királyi esküvel szentesített törvényeken alapszanak. Ha ezeket megtartják vala, a szászok mai napig csendben és meglegedésben élnek.

H. Tisztelt senátor ur, nem kétkedem jóhiszeműségében; s a mennyire vagyok szerencsés önt ismerni, azt is tudom, hogy nem magyarfaló à tout prix. S mivel látom, hogy az ugynevezett szász kérdés iránt egyoldalulag van informálva: szíves engedelmevel bátorkodnám felvilágosításul néhány megjegyzést kockáztatni.

S. Oh kérem, ez esetben szívesen meghallgatom.

H. Évek óta figyelemmel kísérem a szász meg a Nagy-Szebenből és Brassóból inspirált bel- és külföldi német lapokat, folyóiratokat és...

S. Pardon! tán csak nem hiszi, hogy mindannyi amit?

H. De nemcsak hiszem. — sőt biztosan tudom, miképpen mindannyi hamis nyomon halad; az egyik rész megállapított tervszerint ámit, rágalmoz és ferdít; míg a másik valótlan adatok és közlemények által tévuttra vezetetik és bona fide, gyakran rosszakaratból és aljas módon a világ egyik elismert legszabadelvűbb és legtoleránsabb népét és kormányát rakoncátlan utczagyerekként, sárral és piszokkal dobálják!

S. Pardon! Szeretném ezen felmagasztalt szabadelvűség és türelmetességet az erdélyi szászokkal szemben ismerni.

H. Tetszik-e gyakran a nagy-szebeni és brassói német lapokat olvasni?

S. Igenis, s jól ismerem azokat. Ezeket illetőleg igazat kell adnom Meltzl barátomnak, ki ezekről így nyilatkozik: A „Siebenbürgisch deutsches Tageblatt“ magatartása nem hogy az államellenség vádjának ellenmondana, de ezen fertelmes vádat majd minden számában megerősíti. „Azoknak, kik e lapot ismerik, nem szükséges idézetek általi bizonyítása annak, hogy a lap iránya és magatartása tényleg legkevésbé sem alkalmas arra, hogy az államellenség nehéz vádját alól felmentessék. Mindenben, sőt ott is, hol a szász nemzet saját előnye ellenkező magatartást parancsolólag követel, ellenzésbe teszi magát a magyar törekvésekkel... Nem-e feltűnő, hogy ezen lap a muszka humanitással, a szerbek, horvátok, bolgárok, románok, sőt a montenegrói orrmetszőkkel is rokonszenvez?.. Mennyire kellett ezen magatartásnak ama vádat megerősíteni, hogy a szászok Magyarország felbomlására spekulálnak!... E mellett majd minden számban gyűlöletes, gyakran semmi által sem indokolt kifak-

dásokat lehet olvasni minden ellen, mi magyar!... állami ellenségekkel nem szoktak kompromissumokat kötni. Fájdalom! ez mind igaz, csuf eljárás, mit magam sem helyeselhettek. De azért az államot fel nem jogosíthatja arra, hogy századokon törvényesen birtokalmánytól egy szabad nemzetet megfoszszon!

Vidéki élet.

Abrudbányai levelek.

V.

(Egy kis észrevétel a kultúregyletről. — Időjárás. — Halálozások.)
Tisztelt szerkesztő ur!

Már rég nem irtam az én kis »lapocskámnak«, mint a »Gazeta« nevezi a »Brassó«-t, s még kiesem hanyagságom miatt a gráciából. Tehát írok ismét, és pedig legelőször is egy kis egyéni észrevételt kockáztatok meg az Erdélyrészi közművelődési egyletről, mely csak e napokban alakult meg Kolozsvárt.

Mindenekelőtt kifejezést adok azon aggodalmamnak, hogy 5000 ember 70,000 forinttal aligha képes lesz kivívni azon magasatos, századokra kiható czélt, melyet az egylet maga elé tűzött. Mert ha tekintetbe vesszük, hogy az »Ellenzék« derék szerkesztője Barth Miklós még 1882-ben penditette meg az eszmét, valóban három hosszú év alatt kevés eredményhez jutottunk, s az augusztus 30—31-iki nagygyűlés egy lépéssel sem vitte előbbre ügyünket; mert megválasztattak ugyan a tisztviselők, de az egylet s különösen a tisztikar teendői körvonalozva nem lettek, sőt — fájdalom! — a közgyűlésen ép úgy, mint az előértekezleten merültek fel oly incidensek, melyek politikai pártszínezetet kívántak adni az egyletnek. — Már pedig így könnyen következhetik be egy oly meghasonlás, mely minden munkakedvet, minden tevékenységet megszibbaszt, csirájában elfojt.

Egyéni nézetem, hogy a közgyűlésnek feladata lett volna az eszközöket, a módokat is meghatározni, körvonalozni melyek által az alapszabályaiban kitűzött czélt elérni kívánja; egy szóval egyetértőleg meg kellett volna beszélni, állapítani a teendőket. Ki kellett volna mondani: megtartja-e az egylet függetlenségét a többi hasontörekvésű egyletektől, vagy egyesülni kíván-e azokkal? És ha önállólag kíván működni, mint »Erdélyrészi magyar közművelődési egylet« Kolozsvárt tartja-e központját, s a vidéken alakult fiókegyletekkel minő szolidaritást fog fentartani s ez utóbbiak részére minő hatáskört jelöl ki? Iskolák felállítására és segélyezése, magyar társaskörök létesítése által kívánja-e előmozdítani a magyarosodást? S míg tényleg megkezdte működését, hogyan lenne leghelyesebben kezelendő a begyűlt összeg? stb. Nos?*)

Időjárásunk igen hűvös. Reggelként nagymérvű hóharmat, nappaloként hideg esők vannak, s ha így tart, a törökbuza és a szőlő mind tönkre megy. A múlt héten erős vihar volt, mely a nagy hegyen fákat tépett ki gyökereitől.

Városunkban a difteritisz ismét szedi áldozatait, s a dévai kir. törvényszék egyik közszerzetben álló bírja Molnár Géának, ki szünidejét itt apósánál, városi orvos Fibán Károlynál töltötte, közelebről ragadta el 9 éves kedves fiát Elemért és kisebbik fiát szintén fekszik difteritiszben, s ma Fibán Károly egyetlen fiát, a kitűnő képzettségű orvost, Gyulát temetik. ki szintén a tüdővész és torokfájás áldozata lett. — E hó 3-án temették el Gyulaféhérvárt a kir. törvényszék elnökét Folksman Nándort is.

Viszontlátásig!

Aranymosó.

A közönség köréből.**)

A brassói róm. kath. s bolonyai magy. evang. egyház szíves figyelmébe.

Hogy a brassói szász egyház nagy ellensége a a magyarságnak, az régen elismert tény, hogy onnan sok magyarellenes ügy kerül titokban a nyilvánosság elé, az sem ismeretlen előttünk; de hogy ott oly dolgok történjenek, melyek más egyház jogkörébe váganak s hogy ott magyar feleket a törvény világos rendelkezései ellenére germánizáljanak, azt eddig nem tudtuk.

Augusztus 30-án betértem a fekete templomban. De mekkora volt bámulatom, midőn ott egy katolikus férfi s magyar lutheránus nő esküvőjét látom. Megütököztem rajta, mert jól tudom, hogy Szedlacsék János r. katolikus és Székely Julianna magyar evangélikus, tehát egyik sem tartozik a szász egyház kebelébe; de utánna járva a dolognak, megtudtam, hogy sem a férfi, sem a nő saját egyházában kihirdetve nem volt.

Sok mindenfelét rebesgetnek, hogy mily eljárásokkal parancsolnak innen eredőleg a szülőknek, nehogy gyermekeiket az áll. iskolába küldjék, de ez most nem tartozik ide.

Ma csak ez esetet kívántam nyilvánosságra hozni, bizonyítandó, hogy a szász egyház nemcsak idegen nemzetiség fiait akarja germánizálni, de még más felekezetbelieket is elvonni egyházuktól, mert a helyi ev.

*) Levelező ur nagyon téved e feltevésében. A közgyűlés nagyon jó volt, a hogy volt. Ez csak szigorúan vett alakulás kívánt lenni; családok, ha politikai tendenciát tulajdonít a gyűlésnek, mert arról szó sem lehet; a felsoroltak pedig egyrészt az állandó igazgató-választmány teendői, másrészt azon rendkívüli közgyűlésen fognak elintéztetni, mely nemsokára fog összehívattatni.

**) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget.

egyházi szabályzat tudtommal elrendeli, hogy magyar evangélikusok a magyar evang. temp'omban eskethetők csak.

Igaz-e, nem-e, hogy e feleket a magyar lutheránus lelkész elutasította, mint azt beszélük, azt nem tudom, csak hallom, de hogy a szász lelkésznek ez esküvőt foganatosítani nem lett volna szabad, katolikus részről azt tudom.

Ajánlom ez esetet alapos megvizsgáztatás czéljából a róm. kath. plebános s magy. lelkész urak szíves figyelmébe.

Egy brassói.

Helyi és vidéki hírek.

Városi közgyűlés. Brassó város képviselői bizottsága tegnap, 9-én tartá szeptember havi közgyűlését, melyen csak kevesen vettek részt. A tárgyak is meglehetősen lényegtelenek voltak s ezért ez alkalommal nem is referálunk bővebben ez ülésről.

Beomlás. Mint értesülünk, a helybeli szász tornaiskola nagyterme f. hó 9-én délután beomlott. Szerencsére nem volt senki a teremben.

Figyelmeztetjük a t. városi tanácsot, hogy a bolonyai lakosok nemsokára szomjan halnak. A kúttakon nem jó víz, csak úgy elvéve hébe-korba. A cselédek egyik kútról mennek a másikra — de hiába. Hol van t. gazdász ur?!

Német ajku felnőttek és fiatalok — mindkét nemben — gyorsan és előnyös feltételek mellett tanulhatják meg a magyar nyelvet írásban és szóban. Különösen ajánlatos többeknek csoportosan. Bővebbet megtudhatni e lap szerkesztőségében.

Lengyelek Bndapesten. 400 lengyel vendége van az országos kiállításnak. Lengyel testvéreink a képzelhető legrokonszenvesebb fogadtatásban részesültek mindenütt. Utjuk valóságos diadalmenet volt. Mindenütt koszorukat s virágokat nyújtottak át nekik. A főváros, 48-as aggharczosok s egyetemi fiatalság küldöttei eléjük mentek Hatvanig. Budapest 10000-nyi embertömeg fogadta őket.

Meggyilkolt szeszgyáros. Beszterczén e hó 4-én Jantel Kálmán entradami szeszgyáros, birtokos, bérlő és gazdag töképenzes eddig ismeretlen tettesek által meggyilkoltatott és kiraboltatott.

Nagy tűzvész volt B-Gyarmat mellett a podluzsanyi pusztán f. hó 3-án. A működésben levő cséplőgéptől tűz támadt s pár perc alatt tizenhét gabona-széná-kazal lángban állott. A kár nagymérvű. Leégett 8000 csomó gabona, pár ezer mázsa széná, a cséplőgép, egy nagy pajta mindenféle gazdasági gépekkel és szerszámokkal együtt.

Öngyilkos fiatal leány. Csongrádról írják e hó 5-iki kelettel: Tari Julianna 12 éves leányka pár nappal ezelőtt eltűnt a szülei háztól, s daczára a legszorgosabb keresésnek sem találták meg. Végre a Tisza hullámai partra vetették a leányka holttestét. Azért ölte magát a Tiszába, mert édesanyja megdorgálta.

Agyonlőtt gyermek. Bajmócson Granárik mérnök tizenkét éves fia revolverrel véletlenül öcscsét oly szerencsétlenül találta homlokán, hogy az szörnyet halt. A fiu ezt látván, a közeli faluba futott ijedtében, hol csak másnap találták meg s vitték haza szüleihez.

A beregszászi gyilkossági merénylet. A Pappházi beregszászi törvényszéki bíró neje ellen f. évi január 18-án elkövetett gyilkossági merénylet ügye 7-én került végtárgyalásra a mármaros-szigeti törvényszék előtt. Az ítélet következő: „Finta Emma mint felbujtó 5 évi fegyházra ítéltetett. Veres Erzsébet gyilkossági kísérlet miatt ugyanerre ítéltetett. Ezenkívül Finta Emma a rabtartási és perköltségek megfizetésében is elmarasztaltatott.“ Ugy a királyi ügyész, mint az elítéltek felebbezést jelentettek be.

Villámütés. Szolnokon váratlan és rendkívüli módon vesztette el egy szegény család a derék, becsületes családfőt. Skokán Arthurt, a m. k. államvasuti szertár ellenőré, a mint a legutóbbi vihar alkalmával a Tisza partján ment hazafelé, a villám agyonsújtotta. Mindenki sajnálja a lelkiismeretes, pontos hivatalnokot és talpig becsületes embert.

Vakmerő fogadás áldozata. Glugác Márk goricsáni lakos fogadásból a goricsáni templom tornyára a villámhárító vezetéken felmászott, azonban a toronytető közelében a villámhárító vezetékeinek vasszegei a falból kiugrottak s a kárpitós lélekjelenlétét elvesztvén, a földre zuhant s nyomban meghalt.

Magyar munkások Észak-Amerikában. Filadelfiából jelentik a „Times“-nek: Négyszáz magyar és lengyel eltávozott a pensylvániai köszénbányából s Kanada északnyugati részére vonultak, hogy ott megtelepedjenek. Az elvándorlás oka keresethiány volt.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1888 szeptember hó 10-én.

Római papírpénz	20 frankos	8.83 vétel	8.85 eladás.
ezüstpénz	20	8.78	8.82
Napoleon'd'or (aranypénz)		9.86	9.88
Török lira		10.13	10.15
Orosz imperial		11.15	11.18
Arany		5.80	5.83
Orosz papírrubel		123.—	124.—

Felelős szerkesztő: Sztérenyi József.

Kiadóhajtó: Bókai János könyvnyomdája.

Hirdetmény.

Csikmegye törvényhatósági bizottságának folyó évi június 30-án 175. jkvi. szám alatt hozott határozatát a Nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium idei augusztus hó 6-án 42240. sz. a. kelt leiratával helyben hagyván az alkalommal, a tervezett új megyeház építésének költségét 65765 frt. 74 krt. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített építési munkákat fogantatásának biztosítása céljából az 1885. év október hó 1-ő napjának d. e. 10 órájára Cs.-Szeredában a vár kasztélyban lévő alispáni irodába tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fennebbi építési munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a helybeliek idei szeptember hó 30-án d. u. 5-ig a megye alispánjához beadni, a vidékiek pedig a fent kitűzött nap reggeli 8 órájáig a helybeli kir. posta hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beküldeni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek nevezett alispáni irodában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Csik-Szereda, 1885. szept. 1-én.

Becze Antal,
alispán.

Sz. 345./1885. számú.

(200) 3 — 3

Árlejtési hirdetmény.

A sepsi-sztygyörgyi magy. kir. álladalmi méntelep *homoródi* (Kőhalom mell.), *sepsi-sztygyörgyi* és *deési* osztályainak az 1885. év november hó 1-jétől az 1886. évi október hó végeig terjedő időre szükségeltető élelmészeti cikkek biztosítása céljából, a Seps-Sztygyörgyön f. évi szeptember hó elsején kelt és kibo-

csátott hirdetményenyl közzétett alhaszonbérlii feltételek alapján *kenyér, zab, széna, alom- és ágyszalma, kemény tűzifa és petroleum* szállítása iránt, *Sepsi-Sztygyörgyön* a méntelep számvevősegi irodájában f. évi szeptember hó 22-ikén délután 2¹/₂ órákor írásbeli ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.

A szállítási szerződések, illetve feltételek, helyben a méntelep parancsnokságnál megtekinthetők vagy innen kikérhetők.

S.-Sztygyörgy, 1885. szept. 1.

A m. kir. álladalmi méntelep parancsnokságától.

9813./1885. szám.

(198) 3 — 3

Pályázat.

A helybeli városi rendőrségnél betöltendő 700 forint évi fizetés és 100 frt lakbérrel egybekötött hadnagyi állomásra ezennel pályázat iratlik ki.

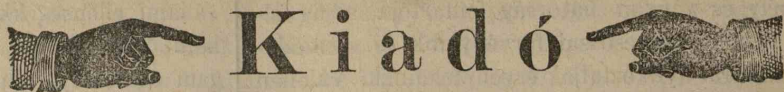
Az e végből beadandó kérvények az iskolai képzettséget és a hazai három nyelv, valamint a helyi viszonyok ismeretét tanúsító bizonylatokon kívül egyuttal az iránt is felszerelendő, miszerint pályázó a 40 éves életkort még nem haladta meg, feddhetlen előéletű és testileg tökéletesen egészséges.

Pályázók, kik katonai képzettséggel bírnak és bebizonyítják, hogy a m. kir. csendőrségnél, vagy mint tisztok v. altisztok a cs. kir. hadseregben vagy a m. kir. honvédségnél szolgáltak, kiválólag fognak tekintetbe vétetni.

Az ekép kellően felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi szeptember hó 16-án d. u. 5 óráig ide benyújtandók.

Brassó, 1885. augusztus hó 29.

A városi tanács.

**Bolonya, kút-utca 290. szám alatt
egy magánlakás
szatócsüzlettel kapcsolatban.**

(210.a) 2 3

NEIDLINGER G.

BRASSÓ, Nagy-utca 492. szám a.

BRASSÓ, Nagy-utca 492. szám a.

Házi használatra, fehérnemű-va ársra.
valamint

szabók cipészek kárpitosok
nyergesek, kalaposok stb. részére.

(79b)6—10

Az eredeti SINGER varrógépek

minden más gépektől különböznek:

a mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, tehát könnyű kezelés, felülmúlhatatlan munkaképesség és tartósság által.

NEIDLINGER G., Brassóban, Nagy-utca, 492. sz. a.

Már szeptember 15-én

huzása a

Tisza-sorsjegyeknek.

Főnyeremény 100,000 forint.

Egy igérvény ára egy egész sorsjegyre csak 2 frt 50 kr.

Ugyanekkor van szerencsém ajánlani **OSZTRÁK VÖRÖS-KERESZT SORSJEGYEKET** évi 3 huzással; főnyeremények 50.000, 25.000, 15.000 frt, még részletfizetésre is; **BUDAPESTI KIÁLLITÁSI SORSJEGYEKET** a 1 frtjával (11 darab 10 frt), főnyeremény 100.000 frt, 20.000 frt, 10.000 frt, 5000, 4000, 3000, 2500 frt stb., összesen 4000 nyeremény; a budapesti tőzsdei jegyzékben foglalt sorsjegyeket is legolcsóbb napi áron.

(204) 3 6.

Október hó 1-én

huzása a

Bécs városi sorsjegyeknek.

Egy igérvény ára egy egész sorsjegyre csak 3 forint.

Főnyeremény 200,000 frt,

20.000, 5000, 5 nyeremény a 1000 forint stb.

ORENDI FRIGYES

váltóüzlete, Színház-utca 94.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete

BUDAPESTEN

(alapított 1842-ben, részvénytőke 5.000.000 forint)

az 1883-iki XXXI. törvényzikk értelmében

részleteket minden a budapesti hivatalos árfolyam lapban jegyzett sorsjegyekre, tetszés szerinti részletfizetésekre kibocsát.

Képviselve

ORENDI FRIGYES bank- és váltóüzlete által

(205) 2 6.

Brassón, Színház-utca 94. sz.

Kiadó

a Bolonyában, kút-
utca 287. szám alatt

egy nagy udvar

és öt külön-külön la-

kás, — valamint csűr, istálló és egy nagy kert ez évi szent-Mihály napjától fogva. — Értekezhetni ugyanott.

(210.b) 2 3

Budapesti kiállítás **SORSJEGYEK** a 1 ft.

Főnyeremény

100.000 ft.

20.000 ft.

10.000 ft.

5000 ft értékben stb.

4000 nyeremény

Az 1885-iki budapesti országos kiállítás
sorsjegy-kezelősege
Budapest, Andrassy-ut 43.

Sorsjegyek kaphatók ezen lap kiadóhivatalában.